

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince **Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Uygur Türkü soydaşlarımız, yıllardır Çin Halk Cumhuriyeti'nin baskıcı politikalarına maruz kalarak kimlikleri, inançları ve kültürleri nedeniyle ağır insan hakları ihlalleriyle karşı karşıya kalmaktadır. Doğu Türkistan'da uygulanan sistematik asimilasyon politikaları; zorla çalıştırma, keyfi tutuklamalar, dini özgürlüklerin kısıtlanması ve toplama kamplarında insanlık dışı muamelelere varan zulüm boyutlarına ulaşmıştır. Uygur Türkleri'nin temel hak ve özgürlüklerinin gasp edilmesine karşı uluslararası toplumun sessiz kalmaması, bu zulmün sona ermesi için etkili adımlar atılması insanlık vicdanının bir gereğidir. Türkiye olarak soydaşlarımızın haklarını savunmak, onların sesi olmak ve uluslararası platformlarda bu insanlık dramına karşı durmak tarihsel sorumluluğumuzdur.

Çin Halk Cumhuriyeti'nde Türk ve İslam kimliğine yönelik baskı, asimilasyon ve soykırım politikalarından kaçarak Tayland resmi adıyla Tayland Krallığı'na sığınan Uygur Türkleri'nin, uluslararası insan hakları sözleşmeleri ve geri göndermeme (non-refoulement) ilkesine aykırı biçimde Tayland tarafından Çin'e iade edildiği basına yansımıştır. İade edilen Uygur Türkleri'nin Çin'de işkence, baskı, keyfi tutuklama ve orantısız cezalarla karşılaşacağına dair ciddi endişeler bulunmaktadır. İnsan hakları savunucuları ve pek çok devletin çağrılarına rağmen gerçekleştirilen bu iade işlemi, başta 1951 Cenevre Sözleşmesi olmak üzere uluslararası hukuk normlarına aykırıdır.

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

24715

Bu bağlamda;

1. Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı, Uygur Türkleri'nin iadesiyle ilgili Tayland hükümeti nezdinde hangi diplomatik girişimlerde bulunmuştur?
2. Tayland'ın, geri göndermeme ilkesine aykırı biçimde soydaşlarımızı Çin'e iade etmesi nedeniyle uluslararası hukuk çerçevesinde hangi yaptırımların uygulanması düşünülmektedir?
3. Türkiye, bu hususa ilişkin Tayland'a karşı diplomatik protesto, nota veya başka bir yaptırım uygulamayı planlamakta mıdır?
4. Uygur Türkleri'nin haklarının korunması ve iade edilen kişilerin durumlarının izlenmesi için uluslararası insan hakları örgütleri ile ortak bir çalışma yürütülmesi düşünülmekte midir?
5. Türkiye, Uygur Türkleri'nin korunması için Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kuruluşlar nezdinde girişimde bulunacak mıdır?